

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/901/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115200265
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3115200265.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v právnej veci navrhovateľa W. O., bytom I. X., B. M. XX/X, proti odporkyňiam: 1/ E. J., bytom G., Q.. M. R. O. XXX/X, 2/ mal. E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., Q.. M. R. O. XXX/X, zastúpenej P. o zapretie otcovstva, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 13. augusta 2015, č. k. 18C/12/2015-72, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňiam 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa o zapretie otcovstva k odporkyňi 2/. V odôvodnení svojho rozhodnutia citoval ust. § 93 ods. 1 Zákona o rodine. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že odporkyňa 2/ sa narodila dňa 31.03.2006. V rodnom liste vystavenom dňa 06.04.2006 sú uvedení ako rodičia navrhovateľ a odporkyňa 1/. Pred tým ako by pristúpil k zisťovaniu ďalších rozhodujúcich skutočností skúmal, či lehota uvedená v citovanom zákonom ust. bola dodržaná. Vychádzal z údajov uvedeného v rodnom liste odporkyne 2/, ktorej rodný list bol vystavený dňa 06.04.2006, v ktorom už ako otec figuroval navrhovateľ. Súd prvého stupňa konštatoval, že najneskôr v tento deň došlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov ktorú skutočnosť navrhovateľ sám aj tvrdil. Od tohto dňa začala plynúť zákonom predpísaná trojročná lehota, v ktorej sa navrhovateľ zapretia otcovstva voči odporkyňi 2/ mohol domáhať, a ktorá uplynula dňa 06.04.2009. Nakoľko navrhovateľ návrh na zapretie otcovstva podal až dňa 12.01.2015, t. j. takmer 6 rokov po uplynutí uvedenej lehoty, súd prvého stupňa konštatoval, že predmetná lehota nebola zachovaná, z ktorého dôvodu návrh zamietol. Z dôvodu nedodržania zákonnej trojročnej lehoty sa ďalšími okolnosťami nezaoberal. Uviedol, že na veci nič nemení ani fakt, že podľa navrhovateľom predloženého znaleckého posudku v konaní je jeho otcovstvo k odporkyňi 2/ vylúčené.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovuje lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V podanom odvolaní poukazoval na tú skutočnosť, že do septembra 2011 platilo ust. § 86 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého manžel matky mohol zaprieť otcovstvo v lehote troch rokov odo dňa, keď sa dozvie, že jeho manželke sa narodilo dieťa. Dňa 08.09.2011 bol v Zbierke zákonov SR uverejnený Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 1/2010, ktorý sa dotýka účinnosti ust. § 86 ods. 1 Zákona o rodine. Nakoľko Národná rada SR neurobila nápravu, ustanovenie § 86 ods. 1 bolo zrušené. V súčasnosti teda nie je podanie zapieracej žaloby obmedzené, preto je možné sa domnievať, že návrh je možné podať aj po troch rokoch.

Odporkyňa 1/ v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla potvrdenie napadnutého rozsudku, z dôvodu uplynutia zákonom stanovenej trojročnej prekluzívnej lehoty.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolačný súd podrobne preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní navrhovateľom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Z daného titulu si odvolací súd osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). V podanom odvolaní navrhovateľ neuviedol žiadne podstatné okolnosti, ktoré by mohli prívodiť zmenu napadnutého rozhodnutia.

Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Na doplnenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva nasledovné.

Inštitút rodičovstva je kľúčovým inštitútom rodinnoprávných vzťahov. V tejto súvislosti sa stáva kľúčovou otázkou optimálne riešenie určenia rodičovstva s oprávneným participovať na tomto určení všetkým účastníkom rodinnoprávných vzťahov (členov rodiny). Nemožno spochybníť skutočnosť, že určenie rodičovstva má význam predovšetkým pre postavenie dieťaťa a pre stabilizáciu rodinnoprávných vzťahov z hľadiska ďalšej výchovy dieťaťa, a preto aj hodnotenie rozsahu oprávnení spojených so zapretím otcovstva je podriadené tejto skutočnosti.

Slovenský právny poriadok pozná ako prostriedok dosiahnutia súladu právneho a biologického otcovstva právneho otca, ktorého otcovstvo bolo určené na základe druhej zákonnej domnienky otcovstva, zapieraciu žalobu.

Podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

Odvolačie proti rozsudku súdu prvého stupňa možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými v citovanom zákonom ustanovení pod písm. a) až f). V prejednávanej veci z obsahu podaného odvolania vyplýva, že navrhovateľ v podanom odvolaní vytýka súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. spočíva v mylnej aplikácii (výkladu) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno aplikovať, ako aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavanie procesných predpisov upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

Nesprávne právne posúdenie veci videl navrhovateľ v tom, že súd prvého stupňa vyhodnotil právny vzťah medzi účastníkmi konania v zmysle § 93 ods. 1 Zákona o rodine, pričom poukazoval na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL.ÚS 1/2010-57 zo dňa 20.4.2011, ktorým bolo rozhodnuté o nesúlade ust. § 86 ods. 1 Zákona o rodine s článkom 6 ods. 1 a článkom ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných ľudských slobôd.

V ust. § 86 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý bol zrušený s účinnosťou od 08.09.2011 v dôsledku citovaného Nálezu Ústavného súdu Slovenskej, sa upravovalo právo manžela zaprieť otcovstvo detí narodených za trvania manželstva.

V danom prípade sa odporkyňa 2/ narodila dňa 31.03.2006, rodičia maloletej neboli manželia. Nakoľko otcovstvo k mal. odporkyňi 2/ nebolo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, ale došlo k nemu súhlasným vyhlásením rodičov, zaprieť otcovstvo mužovi, ktorému svedčí domnienka otcovstva podľa § 91 Zákona o rodine je umožnené za splnenia hmotnoprávných zákonných podmienok len žalobou podľa § 93 ods. 1 Zákona o rodine, podanou na súde v trojročnej prekluzívnej lehote, počítanej odo dňa, keď otcovstvo k dieťaťu bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred príslušným súdom alebo príslušným úradom.

V preskúmvanej veci odvolacia námietka otca, v ktorej poukazuje na Nález Ústavného súdu SR č. k. PL.ÚS 1/2010-57 zo dňa 20.04.2011, ktorým bolo rozhodnuté o nesúlade ust. § 86 ods. 1 Zákona o

rodine, s čl. 6 ods. 1 a čl. ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných ľudských slobôd je preto nedôvodná.

Odvolací súd na doplnenie uvádza, že systematika právnej úpravy určenia otcovstva v Zákone o rodine (zák. č. 36/2005 Z. z.) zmenila pôvodnú koncepciu tak, že kým predtým (v zák. č. 94/1963 Zb.) boli najprv zaradené v ustanoveniach zákona za sebou tri domnienky určenia otcovstva a až následne sa zákon venoval zapretiu každej z nich, teraz je úprava každej osobitne komplexná a obsahuje najprv domnienku otcovstva a v nadväznosti na ňu potom spôsob, lehoty a podmienky pre jej zapretie.

V danom prípade sa odporkyňa 2/ narodila dňa 31.03.2006, rodný list bol vystavený dňa 06.04.2006, navrhovateľ podal návrh na zapretie otcovstva dňa 12.01.2015. Z uvedeného je nepochybné, že návrh na zapretie otcovstva podal po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty, ktorá má za následok zánik práva. V danej veci ide o preklúziu práva, na ktorú súd prihliada z úradnej povinnosti (ex offa).

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bol rozhodnuté podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešným odporkyniam 1/, 2/ nebola náhrada priznaná, nakoľko si náhradu trov neuplatnili a navyše im v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. .

Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.